

The book cover features a vibrant red background with a detailed black and gold floral pattern. The pattern includes large, stylized flowers and leaves, with intricate line work and stippling for shading. A central gold rectangular box contains the title and author's name in white text.

Irwin Shaw

LÁSKA
V TEMNÉ
ULICI

PROSTOR

Edice Pozdní sběr přináší v nových, nebo revidovaných překladech díla cizojazyčných autorů, se kterými se český čtenář mohl setkat v průběhu dvacátého století. Díla, dnes možná zapomenutá anebo zapadlá, která však na vinici času dozrála a prokázala svou trvalou hodnotu.

Svazek 6

Irwin Shaw
Láska v temné ulici

PROSTOR

Irwin Shaw

LÁSKA V TEMNÉ ULICI

přeložila Heda Kovályová

PROSTOR | PRAHA | 2018

Love on a Dark Street
Copyright © 1965 by Irwin Shaw
All Rights Reserved

Czech edition © PROSTOR, 2018
Translation © Heda Kovályová, 1970

ISBN 9788072603886

MUŽ, KTERÝ SE OŽENIL S FRANCOUZKOU

Postupně tomu zvyku nadobro propadl. Teď už se z toho stal pravidelný večerní obřad. Jen co nasedl na hlavním nádraží do vlaku, který ho odvážel po práci domů, ihned otevřel francouzské noviny. Nečetlo se mu snadno, protože se učil francouzsky, teprve co se vrátil z Evropy, jen o něco déle než rok. Poslední dobou už pročítal skoro celé noviny, zprávy o nehodách a zločinech na druhé straně, politický komentář, divadelní referát, dokonce i co nového ve sportu. Ale ze všeho nejdřív si vždycky vyhledal zprávy o atentátech a plastických trhavinách, o vraždění, o pumových útocích a masakrech, jež páchala v Alžírsku a po celé Francii Tajná armáda vzbouřenců proti vládě generála de Gaulla.

Všude hledal jisté jméno a víc jak rok po něm pátral marně. Až konečně jednoho deštivého jarního večera, právě když přečpaný vlak, plný zajatců předměstských čtvrtí, vyjížděl z nádraží, se pojednou objevilo. V Paříži vybuchlo té noci jedenáct pum, stálo v novinách. Bylo zdemolováno jedno knihkupectví, lékárna, byty dvou úředníků, obydlí jistého novináře. Novinář byl zraněn na hlavě, ale, jak se říká ve Francii, dny jeho života nebyly ještě sečteny.

Beauchurch položil noviny pod sedadlo. Tentokrát je s sebou domů nevezme.

Seděl a zíral z okna, které teď zaplavily proudy deště,

když vlak vyjel z tunelu a řítil se po Park avenue. Nedopadlo to všechno docela přesně podle očekávání, ale moc nescházelo, moc nescházelo. A jak se díval z okna, celý rok se rozplynul a činžáky a deštěm zmáčené newyorské střechy se proměnily v odpolední ulice Paříže.

Vešel do trafiky a tak dlouho posunkoval a ukazoval, až dostal doutník, jaký si přál. Toho odpoledne to byl už druhý doutník. Doma kouřil doutníky vždycky až po večeri, ale teď má dovolenou, byl na výtečném obědě se dvěma starými přáteli a kolem dokola byla Paříž, živá, neznámá a zábavná, a ten druhý doutník v něm umocnil pocit přepychu a dobré pohody. Zapálil si jej a pomalu se loudal přepychovou ulicí, obdivoval výkladní skříně, vzhled žen a poslední paprsky podzimního slunce, které osvětlovaly Napoleonovu sochu na špici vysokého zeleného sloupu. Podíval se do výkladu proslulého klenotníka a málem se rozhodl, že se plácne přes kapsu a koupí ženě brož. Vstoupil dovnitř, zeptal se na cenu, a když zase vyšel ven, vrtěl užasle hlavou. Kousek dál se zastavil v knihkupectví a koupil jí velikou, krásně vypravenou knihu barevných reprodukcí obrazů Pařížské školy. Byla to drahá kniha, ale proti té broži mu připadala za babku.

Ginette si stejně na šperky nepotrpí. Ještě štěstí. Protože až do letošního roku, kdy se Beauchurch stal spolujednatel advokátní kanceláře, v níž od promoce pracoval, se museli s Ginette dost uskrovnovat. Děti a daně a nový dům poblíž Stamfordu, to všechno stálo tolik, že jim na brilantové brože nezbývalo. A vůbec, řekl si Beauchurch, Ginette je tak krásná a elegantní,

že brilianty ani nepotřebuje. Musel se sám usmát, jak mazaně a lichotivě se vytáčí.

A vtom, jen půl domovního bloku od hotelu, ji uviděl. Šla asi dvacet metrů vepředu a dělilo je dost lidí, ale přesto mu ihned padla do oka její zářivá, pěkně učesaná hlava a přímé, ukázněné držení těla při chůzi. Ale nebyla sama. Šel s ní muž v plášti do deště a v měkkém zeleném tyroláčku, a jak pozvolna kráčeli k hotelu na rohu rue de Rivoli, Ginette se ho držela za paži. Hovořili vážně, Ginette s tváří obrácenou k muži, který jí razil cestu mezi chodci, a chvílemi se zastavovali, jako kdyby je vážnost rozhovoru zadržovala.

Když se na ně Beauchurch díval, cítil, jak jeho dobrá pohoda, radost z přepychu a vědomí, že je poprvé v životě v tomto městě, náhle opadá. Jeho žena byla tak očividně zaujata tím chlapíkem v pršáku, sledovala ho tak napjatě, účastně a důvěrně, že zřejmě vůbec nevnímala, co se děje kolem ní, a Beauchurch měl dojem, že kdyby k ní teď popošel a postavil se jí do cesty, trvalo by hezkou chvíli, než by ho poznala. Při pohledu na vlastní ženu, po téměř třináctiletém manželství tak mocně spjatou s cizím člověkem na ulici cizího města, připadal si Beauchurch ztracený a vyřazený a na okamžik mu blesklo hlavou, že by ho mohla jednoho krásného dne i opustit.

Schválně se zastavil a zadíval se do výkladní skříně, aby se zbavil pohledu na tu dvojici. Jeho odraz ve skle byl pevný, jasný, uklidňující obraz muže kolem pětaticítky, docela pohledného, kypícího zdravím, úsměv vyrytý v koutcích úst. Byla to podoba muže, který zřejmě není ani vrtošivý, ani nepropadá neurotickým představám, muže, na něhož je spolehnutí, že v kritických

situacích bude jednat inteligentně a energicky, že se nedá vehnat do ukvapených závěrů ani že nepropadne bezdůvodným obavám.

Zatímco zíral do té výkladní skříně, usilovně se snažil objasnit pravděpodobný význam toho, co viděl. Žena mu řekla, že půjde na oběd s matkou. Jelikož Beauchurch s tou starou dámou, která uměla anglicky zrovna tak málo jako on francouzsky, už několikrát večeřel, měl za to, že dostal všem povinností pohostinsky vystupujícího zetě, a omluvil se, aby mohl poobědvat se svými přáteli. Teď však jsou čtyři hodiny pryč. Oběd musel dávno skončit – i tady v Paříži. I když se Ginette sešla s matkou, muselo jí od té doby zbýt dost času na jiné schůzky. Ginette vyrostla v Paříži; od té doby, co se vzali, byla ve Francii dvakrát sama a ten muž v plášti do deště mohl být jedním ze stovky jejích někdejších přátel nebo známých a mohla ho náhodou potkat někde na ulici. Ale vzpomínka na to, jak Ginette a ten muž v pršáku vypadali, když je zahlédl dvacet kroků před sebou, vyloučila jakoukoli náhodu a způsobila, že slova „přítel“ nebo „známý“ vyzněla nevhodně a falešně.

Naproti tomu za těch třináct let manželství Ginette nikdy neprojevila ani sebeslabší náznak zájmu o jiné muže, a když byla naposledy v Paříži na návštěvě u matky, vrátila se o dva týdny dříve, protože, jak sama tvrdila, nemohla už snést odloučení od Beauchurche a od dětí. A při této poslední návštěvě, která trvala téměř tři týdny, byli manželé den co den skoro ustavičně spolu, až na ty nezachytitelné hodiny, kdy ženy mizívají u kadeřníka a v krejčovských salonech.

A ještě jednu věc je třeba uvážit – kdyby měla co

skrývat, proč by se procházela kousek od hotelu, kde může každou chvíli potkat svého muže? Ledaže vůbec nemá zájem něco skrývat, ledaže chce záměrně vyprovokovat... vyprovokovat – co? *Vyprovokovat...*

Strnul před tou výkladní skříní jako zkamenělý, nepohnul se ani o vlas, ani prst nepokrčil. Takhle na povel znehybnět se naučil už hodně dávno a opakoval to vždycky, když se mu chtělo vybuchnout, udělat něco ukvapeného, popustit uzdu hněvu nebo netrpělivosti. Jako mladík býval zbrklý a prchlivý. Vyhodili ho ze dvou základních a jedné střední školy. Vojenskému soudu ušel pouze díky neočekávané blahovůli majora, kterého předtím hrubě urazil. Býval popudlivý, zaslepený rváč, nadělal si spoustu nepřátel, byl nesnášenlivý, někdy až hrubý k mužům i k ženám. Ale změnil se, i když jen pomalu a bolestně; byl natolik inteligentní, aby pochopil, že se ocitl na pokraji zkázy. Nebo lépe řečeno, změnil se napovrch, zvládl své chování. Věděl, jaký chce být, jaký musí být, má-li dosáhnout cílů, které si vytkl. Měl už od raného mládí zcela jasnou představu, jaké cíle to jsou. Zahrnovaly finanční jistotu, pověst bezúhonného a pracovitého člověka, manželství založené na lásce a čestném jednání, pěkné děti a později politickou moc a vysoké postavení ve federálním soudnictví. Uvědomoval si, že tohle všechno by mu uniklo, kdyby se za všech okolností pevně neovládal. Přinutil se jednat pomalu, potlačovat svou prchlivost, ukazoval se světu jako vzor klidného, vyrovnaného, uvážlivého muže. Dokonce i před Ginette dokázal zachovat tuto představu téměř neporušenou. Stálo ho to hodně, ale až dosud se mu to vyplatilo. Věděl, že v hloubi srdce je dosud divoký a zbrklý, jen vybuchnout, že je

schopen nadobro zničit sám sebe pro ukojení chvilkového hněvu, chvilkové tužby. Jeho rozvážné pohyby, klidná mluva, umělé ovzduší nepřístupnosti, jímž se obklopil, to všechno byly prostředky vypočítané pro sebezáchovu. Navenek působil jako dokonale usedlý člověk, měl však pocit, že je v neustálém nebezpečí. Zdánlivě tak rozšafný a vyrovnaný, sváděl v nitru den co den bitvu s nepřičetným vztekem a žil v ustavičné hrůze z toho, že jednoho krásného dne ta užitečná maska obdivuhodného klidu, pod níž skrýval svou vnitřní rozháranost, praskne a odpadne.

Vyprovokovat, vyprovokovat...

Beauchurch pokrčil rameny. Ještě jednou se podíval do výkladní skříně na svůj mohutný, rozvážný, švihácký obraz a pak zamířil k hotelu. Ginette a toho muže teď už nebylo vidět. Beauchurch rychle přeběhl několik metrů ke vchodu, odhodil nedokouřený doutník a vešel.

Ginette stála s mužem v pršáku u recepčního pultu ve vestibulu. Muž smekl klobouk a pomalu jím otáčel v rukou. Když se Beauchurch přiblížil, zaslechl, jak se Ginette ptá vrátného: „Est-ce que monsieur Beauchurch est rentré?“, což byla jedna z mála francouzských vět, jímž Beauchurch rozuměl.

„Bonjour, madame,“ řekl Beauchurch s úsměvem, dávaje si záležet, aby se tvářil jakoby nic. „Čím vám mohu posloužit?“

Ginette se otočila. „Henry,“ řekla, „doufala jsem, že už tu budeš.“ Políbila ho na tvář. Beauchurchovi připadala strnulá a nesvá. „Chci, aby ses seznámil s mým přítelem. Claude Mestre – můj manžel.“

Beauchurch stiskl muži ruku. Ten prchavý dotek

v něm zanechal suchý a nervózní dojem. Mestre byl vyčouhlý a hubený, měl vysoké klenuté čelo, hladké kaštanové vlasy a šedé a ustarané, hluboko vsazené oči a dlouhý rovný nos. Byl to pohledný chlapík, ale obličej měl bledý a vypadal unaveně, jako kdyby byl přepracován. Když se zdravil s Beauchurchem, zdvořile se usmál, ale v tom úsměvu byla skryta jakási nerosrozumitelná prosba.

„Nechceš už nikam jít, Henry?“ zeptala se Ginette. „Můžeme se někde posadit a dát si něco k pití, co říkáš?“

„Ale ovšem,“ řekl Beauchurch.

„Nechci vám zkazit odpoledne,“ řekl Mestre. Měl silný cizí přízvuk, mluvil však pomalu a jasně, vyslovoval svědomitě každou slabiku. „Máte v Paříži tak málo času.“

„Do večere nemáme nic na práci,“ řekl Beauchurch. „Moc rád bych si něco vypil.“

Šli k baru dlouhou halou, kde staré dámy popíjely čaj. Bar, ohromný, tmavý a téměř prázdný, se honosil zašlým pozlátkem a mahagonovou nádherou paláce z devatenáctého století. Když procházeli dveřmi, které jim Mestre otevřel, Ginette stiskla Beauchurchovi paži. V její těsné blízkosti ovanula Beauchurche silná, příjemná vůně jejího parfému.

„Jak se vede mamince?“ zeptal se Beauchurch, když přecházeli místností k vysokým oknům, z nichž bylo vidět na Tuilerie.

„Skvěle,“ řekla Ginette, „mrzelo ji, žes nemohl přijít na oběd.“

„Řekni jí, že přijdu příště,“ řekl Beauchurch. Dali pláště číšníkovi a posadili se. Beauchurch dal číšníkovi

i balíček s knihou reprodukcí, ale neřekl Ginette, co v něm je.

„Tehle bar vypadá hrozně ponuře, vidíte,“ řekl Mestre a rozhlédl se kolem sebe. „Sem by mohla chodit na skleničku strašidla.“

„Řekl bych, že někdy kolem roku 1897 tu muselo být náramně živo,“ řekl Beauchurch.

Číšník přišel a všichni si objednali whisky a Beauchurch zase ucítil Ginettinu voňavku, když se k němu přiklonila, aby jí zapálil cigaretu. Zahlédl, anebo se mu aspoň zdálo, že zahlédl na Mestrově tváři pát-ravý výraz, jako kdyby se Francouz snažil odhadnout vzájemný vztah manželů, kteří seděli u stolu proti němu, podle toho, jak se k sobě na okamžik přiblížili nad plaménkem zapalovače.

U baru stáli dva mohutní Američané a jejich hluboké hlasy burácely místností jako zvuková kulisa; jen tu a tam se znenadání přenesla přes holé stolky srozumitelná věta. „... problém je s tou belgickou delegací,“ říkal právě jeden z nich. „Jsou hrozně nevrlí a podezíraví. Chápu úplně proč, ale...“ a pak se hlas zase proměnil v nesrozumitelné mumlání.

„Claude je novinář,“ řekla Ginette hlasem hostitelky, která seznamuje své hosty na večírku. „Je jedním z nejvýznamnějších žurnalistů ve Francii. Tak jsem ho taky našla. Uviděla jsem jeho jméno v novinách.“

„Blahopřeju,“ řekl Beauchurch. „Totiž k tomu, že jste novinář. Zamlada jsem taky jako všichni Američané toužil dostat se k novinám. Ale nikde o mne nestáli.“ Uviděla jeho jméno v novinách, pomyslel si. Tak jsem měl přece pravdu. Zavolala mu. Nebylo to žádné náhodné setkání na ulici.

Mestre pokrčil rameny. „Snad bych spíš já měl blahopřát vám,“ řekl, „k tomu, že jste to místo nedostal. Jsou chvíle, kdy pokládám člověka, který mi obstaral mé první místo u novin, za svého nejhoršího nepřítele.“ Jeho hlas zněl unaveně a rozčarovaně. „Například – já bych nikdy nemohl kupovat své ženě rozkošné šaty, jako má Ginette, nebo si na podzim vyrazit na šest týdnů na cestu po Evropě, tak jako vy...“

To jsou ale od toho chlapa zatraceně závistivé, protivné řeči, pomyslel si Beauchurch. „Tak vy jste ženatý,“ poznamenal.

„Na věčné časy,“ potvrdil Mestre.

„Má čtyři děti,“ dodala Ginette. Trochu moc pohotově, řekl si v duchu Beauchurch.

„Je to můj osobní přínos k vyrovnání demografického schodku, který Francii zbyl jako dědictví po Napoleonovi.“ Mestre se při těch slovech ironicky usmíval.

„Vidělas jeho děti?“ zeptal se Beauchurch Ginette.

„Ne,“ řekla. Nic víc.

Přišel číšník a naservíroval jim pití. Mestre pozdvihl sklenku. „Na váš šťastný pobyt v této šťastné zemi,“ řekl, pořád ještě s ostnem ironie v hlase. „A na brzký návrat.“

Napili se. Nastalo rozpačité ticho.

„Jaký je váš obor?“ zeptal se Beauchurch, jen aby překlenul mlčení. „Totiž, rád bych věděl, jestli se zabýváte výlučně nějakou určitou oblastí?“

„Válka a politika,“ řekl Mestre. „Líp už jsem si to nemohl vybrat.“

„S tím musíte mít plné ruce práce, to si dovedu představit,“ řekl Beauchurch.

„Ano. Na světě je pořád tolik bláznů a lumpů, že si člověk nemůže dopřát oddechu,“ řekl Mestre.

„Co myslíte, jak to dopadne ve Francii?“ zeptal se Beauchurch, věrný svému rozhodnutí, že se bude chovat zdvořile a hovořit tak dlouho, dokud nepřijde na to, proč ho Ginette vlastně chtěla s tímhle člověkem seznámit.

„Co myslíte, jak to tedy dopadne?“ opakoval Mestre. „Tahle otázka slouží poslední dobou ve Francii jako pozdrav. Prakticky už nahradila ‚Bonjour‘ a ‚Comment ça va?‘“ Znovu pokrčil rameny. „Čekají nás velké nesnáze.“

„Nesnáze budou všude,“ řekl Beauchurch. „V Americe taky.“

„Myslíte, že Americe hrozí násilí, politické vraždy a občanská válka?“ Mestre na něho upřel chladný, ironický pohled.

„Ne,“ řekl Beauchurch. „A vy myslíte, že tohle všechno nastane tady?“

„Do jisté míry to už nastalo,“ řekl Mestre.

„A domníváte se, že se to bude opakovat?“ zeptal se Beauchurch.

„Pravděpodobně ano,“ odpověděl Mestre. „Ale v horší formě.“

„A brzy?“

„Dřív nebo později,“ řekl Mestre.

„To je moc pesimistický názor,“ podotkl Beauchurch.

„Všichni Francouzi jsou pesimisté,“ řekl Mestre. „Jestli se tu zdržíte déle, přijdete na to sám.“

„A když k tomu všemu dojde, kdo podle vašeho názoru zvítězí?“ zeptal se Beauchurch.

„Ty nejhorší živly,“ odvětil Mestre. „Snad ne natrvalo,

ale načas jistě. Svízel je, že se tím obdobím budeme muset nějak prokousat. A nebude to nic příjemného.“

„Henry,“ řekla Ginette, „snad bych ti měla vysvětlit, jak to s Claudem vlastně vypadá.“ Celou tu dobu Mestra pozorně poslouchala, když promluvil, ani z něho oči nespustila. „Claude pracuje pro liberální noviny a vláda je už několikrát zkonfiskovala kvůli článkům, které napsal o Alžírsku.“

„Začíná to vypadat tak, že když noviny otisknou můj článek a nejsou zabaveny, zpytuju svědomí, zda jsem se nedopustil nějaké zbabělosti,“ prohlásil Mestre.

Lituje se a zároveň je na sebe pyšný, myslel si Beauchurch. Čím víc ten člověk mluvil, tím méně se mu zamlouval.

„Jde ještě o něco jiného, Henry,“ řekla Ginette. Obrátila se k Mestroví. „Nemáš nic proti tomu, abych mu to řekla, Claude?“

„Jestli myslíš, že ho to bude zajímat,“ pokrčil Claude rameny. „Američané obvykle neberou tyhle věci příliš vážně.“

„Já jsem náramně vážný Američan,“ řekl Beauchurch, poprvé trochu podrážděně. „Čtu skoro každý týden nedělní přílohu *Time*.“

„Vysmíváte se mi,“ řekl Mestre. „Nemám vám to za zlé. Je to má vina.“ Roztržitě se rozhlédl. „Nemohli bychom dostat ještě něco k pití?“

Beauchurch kývl na číšníka a opsal rukou kruh nad stolem, aby mu naznačil, že má donést ještě jednu toféž. „Oč tedy ještě jde, Ginette,“ zeptal se a dával si dobrý pozor, aby mu nebylo na hlase znát, jak je rozmrzelý.

„O jisté dopisy a telefonické hovory,“ odpověděla Ginette.

„O jaké dopisy a telefonické hovory?“

„Vyhrožují mi, že mě zabijí,“ řekl Mestre zlehka. „Dopisy jsou obvykle adresovány mně. Telefony však bere žena. A samosebou, protože je žena, rozčiluje ji to. Zvláště když v některých obdobích mívá takových rozhovorů pět šest denně.“

„Kdo ty dopisy píše?“ zeptal se Beauchurch. Byl by rád věřil, že ten člověk lže, Mestrova slova však teď vyzněla tak přesvědčivě, že o jejich pravdivosti nemohl pochybovat. „A co je to za lidi, co vám volají?“

Mestre pokrčil rameny: „Kdo ví? Blázni, obstarožní vdovy, různí vtipálci, důstojníci ve výslužbě, vrazi... Nikdy se samozřejmě nepodepíšou. Není to nic převratného. Anonymní dopisy hrály ve francouzské literatuře odjakživa významnou roli.“

„Domníváte se, že to myslí vážně?“ zeptal se Beauchurch.

„Někdy ano.“ Mestre vzhledl k číšníkovi, který přinášel sklenice, a promluvil, teprve když číšník zase odešel. „Když jsem unavený nebo sklíčený nebo když přší, věřím, že to myslí vážně. Ale jisté je, že někteří rozhodně nežertují.“

„Co proti tomu podnikáte?“

„Nic,“ odpověděl Mestre překvapeně. „Co bych mohl dělat?“

„Především byste se mohl obrátit na policii,“ řekl Beauchurch.

„V Americe by s tím člověk samozřejmě šel na policii, ale tady...“ Mestre se ušklíbl a zhluboka se napil. „Já zrovna teď s policií moc dobře nevycházím. Naopak, jsem přesvědčen, že mi otvírají poštu, občas mě sledují a odposlouchávají mi telefony.“

„To je ale hanebnost,“ řekl Beauchurch.

„Tvůj muž se mi ohromně zamlouvá,“ řekl Mestre Ginette zlehka, téměř žertem. „Pokládá tyhle věci za hanebnost. Pravý Američan.“

„My jsme si něco podobného zažili v Americe taky,“ obhajoval Beauchurch úroveň zkaženosti své rodné země. „A ani to není tak dávno.“

„Já vím, já vím,“ řekl Mestre. „Nerad bych vzbudil dojem, že pokládám Ameriku za pohádkovou zemi, zcela nedotčenou specifickými chorobami naší doby. Ale přesto, jak říkám, v Americe by člověk šel na policii...“

„Myslíte si opravdu, že se někdo pokusí vás zabít?“ zeptal se Beauchurch. Mimoděk mu prolétlo hlavou: Jak k tomu přijdu, abych si kazil dovolenou řečmi o takových věcech?

„Hned teď snad ne,“ odvětil Mestre klidně, jako kdyby s rozvahou a nestranně zkoumal abstraktní problém, k němuž nemá žádný osobní vztah. „Ale jakmile ty nepokoje začnou, skoro určitě dojde i na to.“

„A jak to podle vašeho mínění začne?“ Po několika týdnech bezstarostného pobytu v tomto pokojném, oslňivém městě s přeplněnými obchody, v ovzduší pilné práce a nesčetných zábav se zdálo neuvěřitelné, že by tu mohlo vbrzku zavládnout násilí a krveprolití.

„Jak to začne?“ opakoval Mestre. Přemítavě zamžoural přes Beauchurchovo rameno do mahagonových hlubin baru, jako kdyby si tam chtěl promítnout obraz budoucnosti, která město očekává. „Víte, já nepatřím k radě hrdinů,“ usmál se zlehka, „a proto se můžu jen dohadovat. Samozřejmě to všechno závisí na generálovi. Na jeho zdraví – fyzickém i politickém. Na jeho schopnostech přežít. Právě teď procházíme obdobím

odkladu. Spiklenci vyčkávají. Vrazi číhají víceméně vskrytu. Ale jestliže generál padne – ať už vinou nějaké chyby, přílišného sebevědomí, staroby, prostě čehokoli – pak můžeme počítat, že nastanou jisté události.“

„Například jaké,“ zeptal se Beauchurch.

„Třeba vzpoura vojsk v Alžíru,“ řekl Mestre, „obsazení letišť, spiknutí v řadách policie, zformování tajně vyzbrojených a vycvičených partyzánských skupin, které se zmocní křesel ve vládě, rozhlasu a televize, zajmou nebo povraždí některé vedoucí politické osobnosti. Jak tomu obvykle bývá. Tyhle věci už nejsou žádným tajemstvím. Problematické je pouze, kdy to vypukne.“

Beauchurch se obrátil k ženě: „Ty tomuhle všemu věříš?“

„Ano,“ řekla.

„Mluví jiní tví přátelé taky takhle?“

„Skoro všichni,“ odpověděla.

„A vy...“ Beauchurch se otočil k Mestroví, téměř jako by ho obviňoval, „co hodláte dělat, jestli k tomu dojde?“

„Nabídnu své služby vládě,“ řekl Mestre. „To jest, jestli se k ní vůbec dostanu, anebo jestli mě do té doby nedá zavřít.“

„Prokristapána,“ řekl Beauchurch, „pěkný osud, být Francouzem.“

„Má to i své výhody,“ řekl Mestre. „Čas od času.“

„No dobrá,“ obrátil se Beauchurch k Ginette. „Vím, oč jde. Jenom nevím, k čemu to všechno je. Proč jsi chtěla, abych to celé slyšel?“

Mestre s Ginette na sebe pohlédli a Beauchurch měl znovu ten prchavý pocit, že ho vyřadili, že se proti němu spikli.

Mestre se naklonil kupředu a zlehka se dotkl Ginettiny ruky. „Dovol, prosím tě, abych to vysvětlil sám,“ řekl. Pozvedl sklenici a napil se jako řečník, který chce získat čas. „Pane Beauchurchi,“ spustil obřadně, „vaše paní byla tak laskavá a naznačila mi, že byste snad byl ochoten mi pomoci...“ Čekal, že Beauchurch něco řekne, ale ten mlčel a nevyšel mu vstříc.

„Je to bohužel věc, která se týká peněz,“ řekl Mestre.

Pane na nebi, pomyslel si Beauchurch, takových řečí jen proto, aby mě nakonec požádal o peníze! Zlobil se na Ginette, že se propůjčila k tomuhle promyšlenému manévru. Sám cítil, jak se mu obličej stahuje do odmítavého výrazu, a jen čekal, co řekne Mestre dál.

„Jestli se něco stane,“ pokračoval Mestre a bylo vidět, že mu je trapně, „jako že se určitě něco stát musí, nezbyde mi asi nic jiného, než pokusit se o útěk z Francie. Především moje žena a děti budou spíš v bezpečí za hranicemi. V každém případě by se mi ohromně ulevilo, kdybych měl někde v cizině bezpečně uložené nějaké peníze, abych se snáz přenesl aspoň přes začátek toho období, které, jak se obávám, strávím se svou rodinou ve vyhnanství. Bankovní účet ve Švýcarsku, například, odkud bychom si mohli, buď má žena nebo já, bez formalit vybírat...“

„Řekla jsem Claudovi, že ve čtvrtek odjíždíme do Ženevy,“ řekla Ginette. Beauchurch měl dojem, že v jejím hlase slyší náznak vzdoru. „Byla by pro nás hračka to zařídit.“

„Tak ujasněme si přesně, oč jde,“ řekl Beauchurch Ginette. „Slíbila jsi svému příteli, že mu půjčíme určitou částku, aby...“

Mestre se zatvářil tak ohromeně, že Beauchurch uprostřed věty zmlkl. „Snad jsem vám nerozuměl špatně?“ zeptal se.

„Obávám se, že ano,“ řekl Mestre. Vypadal rozpačitě a pohněvaně. „O nějaké půjčce vůbec nebyla řeč. Jakým právem bych mohl žádat člověka, kterého jsem v životě neviděl, aby mi půjčil třeba jen sto franků?“

„Ginette,“ řekl Beauchurch, „snad abys mi to radši pořádně vysvětlila.“

„Francouzský občan nesmí vyvážet peníze z Francie,“ řekla Ginette. „Vlastně může, ale jen velmi malé částky. A jelikož jedeme do Švýcarska, myslela jsem, že bychom to mohli Claudovi zařídit.“

„Pokud je mi známo,“ řekl Beauchurch, „nikdo nesmí vyvážet z Francie větší množství peněz, ani Američané.“

„Jen dvě stě padesát nových franků,“ řekl Mestre.

„Ale Američany celníci nikdy neotravují,“ řekla Ginette. „Ani se nám nepodívají do zavazadel. A kdyby se tě náhodou zeptali, kolik franků máš u sebe, řekneš asi sto, a tím to zhasne.“

„Ale přesto bychom v podstatě porušili zákon,“ trval Beauchurch na svém.

„V podstatě ano,“ řekla Ginette netrpělivě. „Ale co na tom sejde?“

„Přátelé drazí,“ řekl Mestre, „prosím vás...“ roztáhl smířlivě dlaně nad stolem. „Prosím vás, kvůli mně se nehádejte. Jestli máte sebemenší námitky, já to plně chápu...“

„Dovolte mi, abych se vás na něco zeptal, pane Mestre,“ řekl Beauchurch. „Kdybychom s Ginette náhodou nepřijeli právě touhle dobou do Francie anebo kdyby vám nezavolala – co byste v tom případě dělal?“

Mestre zamyšleně našpulil rty. Když pak promluvil, hovořil pomalu a vážil každé slovo. „Myslím, že bych se pokusil najít někoho jiného, kdo by to pro mne udělal. Ale to by bylo nesmírně, nesmírně –“ hledal vhodné slovo „ošemetné. Jak už jsem vám řekl, vím, že mě občas sledují. Takovou věc bych mohl svěřit jen velmi dobrému příteli – a toho by právě jeho vztah ke mně mohl kompromitovat. Při troše smůly by mohl upadnout v podezření, zvláště při cestě do ciziny. Každý Francouz musí počítat s tím, že ho při přechodu hranic prohledají. A že ho budou vyslýchat. V dobách, které nás čekají, bude každý výslech tady u nás ve Francii velice přísný.“ Mdle se pousmál tomu, jak šetrně se vyjádřil. „Nerad bych, aby má bezpečnost v takové době závisela na odolnosti, dobré vůli nebo mlčenlivosti kteréhokoli z mých přátel. Ale to ještě není důvod, abyste si vy kvůli mně lámali hlavu. Člověk, který se octne v nebezpečí a žádá o pomoc, je každému na obtíž. Stačí si jen vzpomenout, jak se kdekomu zprotivili uprchlíci za války.“ Rozhlédl se po číšníkovi a kývl na něho. „Bylo by mi potěšením,“ řekl Mestre, „kdybyste mi dovolil zaplatit za to pití.“

„Počkejte chvílku,“ zarazil ho Beauchurch. „Kolik byste chtěl, abych vám převezl do Švýcarska?“

„Čtyři miliony franků,“ řekl Mestre. „Starých franků, to se ví.“

„Je to jen asi tisíc dolarů, Henry,“ podotkla Ginette.

„Já vím,“ řekl Beauchurch. Přešel bez povšimnutí Mestrový námitky a vzal si od vrchního účet. Zaplatil a vstal. „Chci si to promyslet a promluvit si o tom s Ginette. Má vaše telefonní číslo. Zítra vám zavoláme.“

Také Mestre vstal. „Jestli vám to nevadí,“ řekl, „radši bych vám zavolał sám. Čím méně lidí mi volá do bytu, tím líp...“

„... například v Africe se starý systém soutěživého úplatkářství hroutí,“ říkal jeden z těch Američanů u baru. „Ale nikdo ještě nevynalezl nic lepšího...“

Beauchurch vyšel za Mestrem a Ginette z místnosti a pustil se špalírem starých dam, které stále ještě popíjely čaj, pevně zakotvené mezi svými kožichy, pudlíky a zákusky, jako by se jich žádné pletichy, přesuny vojsk a bitky na ulicích vůbec netýkaly. Chmurná falanga vdov, pokrytých šperky jako vítěznou kořistí, zůstávala neochvějná a klidná tvář v tvář všem náporům změny. V této chodbě plné umně načesaných stříbrných hlav ztrácelo Mestrovu hrozivé prorocství všechen význam, jako kdyby to bylo jen vyprávění o nějakém dětském snu.

Ve vestibulu Mestre políbil Ginette ruku, formálně se uklonil Beauchurchovi a odešel. Chodil nezvykle shrbeně na tak mladého člověka a jeho chůze byla těžká a nepružná. Měkký zelený klobouk si nasadil docela nedbale beze vsí elegance. Ať už je, jaký je, profesionální svůdce žen to rozhodně není, usoudil Beauchurch. Když se však otočil k Ginette, měl dojem, že jí zahlédl v očích záblesk citu, jen zčásti potlačený. Ale zda to byla touha nebo soucit, to nedovedl posoudit.

Vyšli po schodech do svého pokoje beze slova. Sváteční nálada, která je od příchodu do Paříže provázela, úplně zmizela a staromódní pokoj s vysokým stropem jim připadal v nedostatečném světle lamp chladný a neútně zařizovaný. Ginette si pověsila plášť a ledabyle si začala před zrcadlem čechrat vlasy. Beauchurch

položil zabalenou knihu na stůl, přistoupil k oknu a díval se na Tuilerijské zahrady přes ulici ucpanou vozidly. Všechny stromy byly holé a lidé, kteří spěchali pod kandelábry, na nichž se rozsvěcovala světla, vy-
padali strhaně a zimomřivě.

Beauchurch uslyšel vrznout postel, jak na ni Ginette dosedla. „Ty čtyři miliony franků,“ řekla, „jsou všechny jeho úspory. Nic víc na světě nemá.“

Beauchurch neodpověděl. Jen dál civěl z okna na ztemnělou zahradu.

„Když to nechceš převézt ty,“ řekla Ginette, „udělám to sama.“

Beauchurch se zhluboka nadechl. Uváživě se odvrátil od okna. „Tos řekla velikou hloupost.“

Ginette na něho pohlédla chladně a nepřátelsky. „Myslíš?“ protáhla. „Asi máš pravdu.“ Zvedla nohy na postel a lehla si naznak, oči upřené na strop. „Ale aťsi, já to myslím vážně.“

„To by byl náramný titulek pro noviny,“ řekl Beauchurch. „Žena newyorského advokáta zatčena v Paříži pro pašování valut. Manžel vypovídá, že o činu své ženy neměl tušení.“

„Znamená to, že Claudovi nechceš pomoci?“ Ginette mluvila docela suše a pořád zírala do stropu.

„Znamená to, že jsem v podstatě občan dbalý zákonů,“ opáčil Beauchurch. „Znamená to, že jsem-li v nějaké zemi hostem, nerad své hostitele podvádím.“

„Ach bože,“ povzdychla Ginette, „má to tak někdo štěstí narodit se jako Američan. A puritán k tomu. To se může občas náramně hodit.“

„Znamená to také, že porovnávám, zda výhody převažují riziko věci,“ odpověděl Beauchurch.

„Výhody v tomhle žádné nejsou,“ řekla Ginette. „Ne-ní co porovnávat. Prostě člověk se dostal do úzkých a my mu můžeme pomoci. To je všechno.“

„Spousta lidí je v úzkých,“ řekl Beauchurch. „Otázka je, proč bychom měli pomáhat právě tomuhle.“

„Tobě se moc nelíbil, vid’?“

„Moc ne,“ přiznal Beauchurch. „Připadá si příliš důležitý, náramně si zakládá na své inteligenci a na Ame-ričany se dívá svrchu.“

Zničehonic se Ginette rozesmála.

„Čemu se směješ?“ zeptal se Beauchurch.

„Musím se smát, jaký máš postřeh,“ řekla Ginette. „Je přesně takový, jak říkáš. Typický francouzský in-telektuál.“ Znovu se zasmála. „Musím mu říct, žes ho dokonale vystihl. Bude zuřit.“

Beauchurch se díval na ženu s úžasem. Její smích zněl upřímně a to, co právě řekla, rozhodně neříkávají ženy o mužích, kteří je upoutali. Ale proti tomu opět svědčila neodbytná představa těch dvou, tak hluboce do sebe zahleděných na ulici před hotelem, a Ginetti-na vytrvalá snaha přimět Beauchurche, aby Mestro-vi pomohl.

Beauchurch se posadil na pelest postele. „Otázka je,“ opakoval, „proč máme pomoci právě tomuhle chláp-kovi.“

Ginette ležela chvíli tiše, paže natažené podél bo-ků, dlaně přitisknuté na brokátovou příkrývku. „Pro-tože to je můj přítel,“ řekla. Odmlčela se. Potom do-dala: „Ale to ti nestačí, vid’?“

„Ne docela,“ řekl Beauchurch.

„Protože je to Francouz a já se narodila v Paříži,“ řekla Ginette. „Protože má talent, protože souhlasím

s jeho politickými názory, protože lidi, kteří ho chtějí zabít, jsou hnusní..." Zarazila se a zase vyčkávala. Beauchurch stále nic neříkal. „To ještě pořád nestačí, že ne?“ zeptala se Ginette a dívala se na strop.

„Ne tak docela,“ řekl Beauchurch.

„Protože byl mým milencem,“ řekla Ginette bez důrazu, oči pořád upřené na strop. „Ty sis to domyslel, ne?“

„Myslím, že ano,“ přikývl Beauchurch.

„Už hrozně dávno,“ řekla Ginette. „Za války. Byl první.“

„Kolikrát ses s ním sešla od té doby, co jsme se vzali?“ zeptal se Beauchurch. Nepohlédl na ženu, ale usilovně poslouchal, zda se jí v hlase neozve falešný tón. Ginette nebyla prolhaná, ale takováhle otázka mezi nimi ještě nikdy nevystala a Beauchurch byl přesvědčen, že když dojde na tyto věci, všechny ženy a koneckonců i všichni muži skoro vždycky lžou.

„Od šestačtyřicátého roku jsem ho viděla dvakrát,“ řekla Ginette. „Včera a dnes.“

„Jak to, že ses včera po tolika letech rozhodla s ním sejít?“

Ginette natáhla ruku na noční stolek a vyndala si cigaretu z balíčku, který tam ležel. Beauchurch jí mechanicky zapálil. Ležela na zádech, hlavu na podušce a vydechovala kouř přímo před sebe. „Ani nevím,“ odpověděla pak. „Zvědavost, stesk, pocit viny – vědomí, že přicházím do let, a touha připomenout si, jaké to bylo zamlada – řekla jsem si, že Paříž zas asi dlouho neuvidím a že bych si měla ujasnit některé věci z minulosti... prostě nevím. Cožpak ty nemáš někdy chuť sejít se se svým prvním děvčetem?“ „Ne,“ řekl Beauchurch.

„No, možná že u žen to je jiné. Nebo u Francouzek.“

Nebo u mne.“ Zamžourala na strop skrze oblak cigaretového kouře. „Ale nemyslíš si, že mezi námi k něčemu došlo, že ne?“

„Ne,“ odpověděl Beauchurch. Nezmínil se o tom, jak ho na té ulici napadlo, že by ho Ginette mohla jednou opustit.

„Dali jsme si dvě piva v Dôme, protože mě tam kdysi pozval na mé narozeniny,“ řekla Ginette. „A za pět minut jsme byli až po uši v politice a v těch jeho problémech a diskutovali jsme o Švýcarsku. Což jsem mimochodem začala já, abys nesváděl vinu na něho.“

„Nesvádím na něho vůbec nic. Ale – proč jsi mi o něm neřekla už včera?“

„Tak trochu jsem uvažovala, že ty peníze prostě vezmu sama a nebudu tě s tím vůbec otravovat. Ale dnes jsem usoudila, že by to vůči tobě nebylo správné a že musíš mluvit s Claudem sám. V tom jsem měla pravdu, ne?“ Pátravě zvedla hlavu.

„Ano,“ řekl.

„Nenapadlo mě, že budeš tak přísný,“ pokračovala Ginette. „Vůbec ses k němu choval divně. Jindy býváš ke každému novému známému tak milý. A proti tomuhle ses hned od začátku naježil.“

„To je pravda,“ přitakal Beauchurch. Ale dál nic nevysvětloval. „Podívej,“ řekl, „nemusíš mi vůbec nic povídat, jestli se ti nechce.“

„Ale mně se chce,“ řekla Ginette. „Aspoň pochopíš, proč si myslím, že bych mu měla pomoci, když můžu. Pochopíš líp jeho. A pochopíš líp i *mne*.“

„Myslíš, že tě nechápu?“ zeptal se Beauchurch překvapeně.

„Ne dost,“ řekla Ginette. „Jsem vůči sobě tak nedsílní,

tak zdvořilí, dáváme si tolik záležit, abychom si neřekli něco, co by toho druhého zneklidnilo nebo zranilo...“

„A to je špatné? Já si vždycky myslel, že právě proto bylo naše manželství vždycky tak pevné.“

„Pevné,“ opakovala Ginette bezvýrazně. „Které manželství je pevné?“

„Tak hrome, kam s tímhle vším vlastně míříš?“ řekl Beauchurch.

„Nevím,“ odpověděla Ginette malátně. „Nikam. Snad se mi stýská po domově, jenže pořádně nevím, kde nějaký domov mám. Snad jsme neměli jezdit do Paříže. Snad je to všechno tím, že jsem byla hloupá mladá žába, dokud jsem žila v Paříži, a proto se tady chovám jako hloupá mladá žába i teď, když už jsem střízlivá americká matrona. Vypadám na střízlivou americkou matronu, Henry?“

„Ne,“ řekl.

„Chodím po ulici a zapomínám, kdo jsem. Zapomínám, jak jsem stará, zapomínám na svůj americký pas,“ říkala tiše. „Je mi zase osmnáct, na ulicích se hemží šedivé uniformy a já přemítám, jestli jsem zamilovaná, nebo ne, na každém rohu se rozhoduju jinak, jsem bláznivě šťastná. Nepohoršuj se. Nebyla jsem šťastná proto, že byla válka a byli tady Němci, byla jsem šťastná, protože mi bylo osmnáct. Válka nemá jenom jednu barvu, dokonce ani v okupované zemi. Vem mě za ruku, prosím tě.“ Natáhla k němu ruku na pokrývce a on na ni položil svou, sevřel dlouhé chladné prsty, hebkou dlaň, nahmátl tenký kov snubního prstenu. „My jsme se jeden druhému příliš málo zpovídali, ty i já,“ řekla. „Manželství vyžaduje hodně zpovídání a my jsme na sobě skrblili.“ Stiskla mu prsty. „Neboj. Žádná potopa

nevypukne. Nezačnu ti recitovat sáhodlouhý výčet milenců. Claude byl můj jediný předtím, než jsem si vzala tebe. Já vlastně vůbec nesplňuji obecné americké představy o Francouzce. Překvapuje tě, co ti tady povídám?“

„Ne,“ řekl Beauchurch. Když se s Ginette seznámil v Americe, kam přijela hned po válce studovat na stipendium, byla to ještě taková nohatá žabka, zahlobbaná do studia, štíhlá a rozkošná, ale ani trochu koketní nebo smyslná. Když se vzali, byla nezkušená a uzavřená a smyslnost přišla teprve později, po několika měsících manželského života.

„Chtěl si mě vzít,“ pokračovala. „Totiž Claude. Studovala jsem na Sorbonně. Až po uši zahrabaná do dějin středověku. To byl za okupace jeden z mála neškodných předmětů. Němce nezajímalo, co lidi soudili o Karlu Velikém nebo Ludvíku Svatém nebo o rouenské katedrále. Claude byl o tři nebo čtyři roky starší než já. Byl to moc hezký, náruživý chlapec. Teď už takový není, že ne?“

„Ne,“ řekl Beauchurch. „Po pravdě řečeno ne.“

„Jak jen ten život letí.“ Zavrtěla hlavou, jako kdyby si chtěla vytrást takové myšlenky z hlavy. „Psal divadelní hry. Neukázal je nikomu, protože nechtěl, aby se hrály v Paříži, dokud tu byli Němci. Ale ani potom, po válce, je nikdo neuvedl. Nejspíš jako dramatik za moc nestál. Po osvobození Paříže se ukázalo, že se za okupace zabýval i jinými věcmi než psaním divadelních her. Pracoval v odboji a vstoupil do armády a v zimě byl těžce zraněn u Belfortu. Skoro dva roky zůstal v nemocnici. Tyhle roky ho změnily. Zahořkl, hnusilo se mu, co se dělo ve Francii, na celém světě. Už nedoufal v nic, leda... no prostě v nás dva, v sebe a ve mne.“

Všechnu naději, kterou dřív upínal k světu, vložil teď do mne. Slíbila jsem mu, že si ho vezmu, až se vrátí z nemocnice, ale pak se naskytlo to stipendium, možnost odjet do Ameriky... Přemlouval mě, abych neodjížděla nebo abych si ho před odjezdem vzala. Pořád říkal, že si v Americe najdu jiného a na něho zapomenou, že zapomenou na Francii. Přiměl mě, abych mu přísahala, že ať se stane cokoli, vrátím se a promluví s ním, dřív než se za někoho vdám. Přísahala jsem mu to. Nepřišlo mi to nijak zatěžko – milovala jsem ho – byla jsem přesvědčená, že nebudu mít nikdy ráda nikoho jiného. A konečně, tehdy byl ještě v nemocnici – musel se napřed uzdravit, najít si nějaké zaměstnání, neměli jsme oba ani vindru. A pak jsem se setkala s tebou. Chtěla jsem dodržet slovo. Zdráhala jsem se, jak nejvíc jsem mohla. Že je to pravda?“ Její hlas zněl chraplavě, naléhavě; před obrazem milence, bezmocně ležícího v nemocniční posteli, ospravedlňovala po tak dlouhé době činy děvčátka sotva dospělého, které se právě vymanilo ze strastí a hrůz války. „Dělala jsem, co jsem mohla, že je to pravda?“

„Ano,“ řekl Beauchurch a vzpomínal na doby, kdy se už rozhodoval, že se jí vzdá, rozrušený jejím zdráháním, nepochopitelnou vrtkavostí. Teprve teď, po letech manželství, když už mají děti a jejich životy jsou tak pevně spjaty, se to všechno vysvětluje. Přemítal, zda by byl šťastnější, kdyby to věděl, zda by se choval jinak, miloval ji víc nebo méně. „Proč jsi mi to neřekla už tenkrát?“ zeptal se jí.

„Byl to můj problém,“ odpověděla. „Týkalo se to jen nás dvou, jeho a mne. A stejně jsem se nevrátila. Neřekla jsem mu nic až do dne, kdy jsme se brali. Tehdy

jsem mu poslala telegram. Žádala jsem ho, aby mi napsal. Prosila jsem ho, aby mi odpustil.“

Svatební dny, říkal si Beauchurch. Nevěsty na poštovních úřadech. *Odpust'*. Na vzdálenost čtyř tisíc mil. *Je konec, už je pozdě... Byl jsi příliš dlouho v nemocnici. Líbám Tě.* „No a co teď,“ zeptal se, krutý sám k sobě i k ní, „nelituješ toho?“ Vzpomněl si, co řekl Mestre: „Mohlas trávit život tím, že bys vyrovnávala demografický schodek Francie, jak to ten člověk vyjádřil.“

„Ještě není pozdě,“ odpověděla zpříma. „Ani dnes ne.“ Zlobila se a jeho výsměch ji podráždil. „Jestli to tedy musíš vědět, on si mě ještě pořád chce vzít.“

„A odkdytak to?“

„Od dnešního odpoledne.“

„A co ty jeho čtyři děti?“ řekl Beauchurch. „Nemluvě o jeho ženě a tvém muži a o tvých dětech.“

„Řekla jsem, že to je bláznovství,“ odpověděla Ginette. „Už jsme si to všechno vysvětlili před třemi lety.“

„Před třemi lety?“ opakoval Beauchurch. „Říkalas, myslím, žes ho od šestačtyřicátého roku viděla jen dvakrát – včera a dnes.“

„To jsem lhala,“ pronesla Ginette klidně. „Samozřejmě jsem se s ním sešla, už když jsem tu byla poprvé. Musela bych být úplný netvor, kdybych se tenkrát k němu nehlásila. Vídali jsme se každý den.“

„Nebudu se ptát, k čemu mezi vámi došlo,“ řekl Beauchurch. Vstal. Byl rozechvělý a zmatený. Ve sporém, melancholickém světle, ztlumeném ozdobnými stínidly, se mu tvář jeho ženy, teď odvrácená a skrytá ve večerním stínu, zdála nepovědomá. Její hlas zněl chladně a vzdáleně a nebylo v něm ani stopy citu. Co se stalo z naší dovolené? pomyslel si. Šel k oknu nalít si

skleničku z láhve na stolku. Nezeptal se Ginette, zda chce taky. Whisky ho zaštípala v hrdle.

„Nedošlo k ničemu,“ řekla Ginette. „Myslím, že bych se s ním vyspala, kdyby mě požádal...“

„Proč?“ zeptal se Beauchurch. „Miluješ ho ještě?“

„Ne,“ odpověděla. „Nevím proč. Asi že by to bylo jakési odčinění, usmíření... Ale on to nechtěl. Řekl buď manželství, nebo vůbec nic. Nesnesl by prý, kdyby mě měl znovu ztratit.“

Beauchurchovi se třásly ruce, když zvedal podruhé sklenici ke rtům. Zavalila ho vlna vzteku na toho člověka, na jeho drzost, sobectví, na tu vytrvalou, zoufalou, zlomenou, neochvějnou lásku. Pomalu postavil sklenici na stůl; musel se přemáhat, aby jí nemrštíil o zeď. Stál úplně nehybně, se zavřenýma očima. Hrozil se, jak by to dopadlo, kdyby učinil sebemenší pohyb. Představa Mestra a Ginette, jak spolu vysedávají u stolků v kavárnách toho dávno minulého léta, jak se radí a chladnokrevně vymýšlejí a zase zavrhují plány na vyloupení jeho života, byla neskonale nesnesitelnější než pomýšlení na jejich těla tisknouce se k sobě v posteli. Byla to představa méně nevinná; chyběla v ní útěcha a přirozenost odpustitelné slabosti těla; opomíjela právoplatné nároky, které si Beauchurch během dlouhého manželství vydobyl, tak jako by nikdy neexistovaly; bylo to spiknutí nepřátel, tím odpornějších, že se mu nikdy neodhalili. Kdyby byl Mestre v té chvíli nablízku, Beauchurch by ho byl s chutí zabil. „Setzatracený chlap,“ řekl Beauchurch. Byl překvapen, jak obyčejně, jak klidně zní jeho hlas. Otevřel oči a podíval se na Ginette. Jestli teď neřekne to pravé, uhodí ji a odejde z pokoje, odjede z Francie, opustí všechno naráz a nadobro.

„Proto jsem taky přijela domů o čtrnáct dní dřív, když jsem tu byla posledně,“ řekla Ginette. „Nemohla jsem to už vydržet. Měla jsem strach, že se dám přemluvit. Tak jsem radši utekla pryč.“

„Mně by bylo milejší,“ řekl Beauchurch, „kdybys řekla, žeš utekla zpátky.“

Ginette otočila hlavu a ze stínů pokoje se na něho upřeně zahleděla. „Ano,“ řekla. „To je správné. Tak jsem to myslela. Utíkala jsem zpátky.“

Řekla to pravé, pomyslel si Beauchurch. Musel jí trochu napovědět, ale nakonec to bylo to pravé. „A až přijedeš příště do Francie, do Paříže, budeš se s ním zase scházet?“

„Ano,“ řekla. „Myslím, že ano. Copak můžeme jeden druhému uniknout?“ Chvíli ležela tiše. „No, tak to by bylo,“ dodala potom. „Teď víš všechno. Měla jsem ti to říct už dávno. A pověz mi – pomůžeš mi?“

Beauchurch se na ni zahleděl, jak tam ležela na posteli, na její zářivé vlasy, malou, líbeznou hlavu, ženskou tvář, na níž ještě váhavě prodlévaly lehké stopy dívčího půvabu, na to štíhlé, teplé, tak dobře známé, vroucně milované tělo, na dlouhé, zdatné ruce, spocívající dlaněmi na pokrývce, a uvědomil si, že tento večer mine bez násilí, bez útěků. Poznal rovněž, jak nerozlučně, víc než kdykoli dřív je s ní spjatý, s jejími vzpomínkami, s jejími ranami a zradami, s její cizí vlastí, s jejími cizími nebezpečnostmi, s jejími předsevzetími, úzkostmi a povinnostmi, s jejím lhaním, s jejími závazky vůči zavrženým láskám. Posadil se vedle ní, naklonil se a něžně ji políbil na čelo. „Ale to víš,“ řekl. „To víš, že tomu holomkovi pomůžu.“

Zlehka, tiše se zasmála, zvedla ruku a dotkla se jeho